

Як бідняк чорта обдурич (народна казка)

Автор Невідомий

Жив собі бідний чоловік, та було в нього багато дітей. Поки діти були малі — й журу мав малу. Та коли діти підрости, стали багато їсти — чоловік впав у тяжку біду. Ніяк не міг для всіх хліба заробити. А тут кожного ще й одягнути треба.

Подався бідний в світ шукати такого заробітку, щоб можна було прогодувати дітей. Ходив, ходив, але роботи такої ніде не знаходив.

"Ех,— думає собі чоловік,— хоч би в чорта знайшлася робота — й до нього б найнявся!"

При цих думках назустріч іде високий, вусатий чолов'яга. А то був не чоловік, а сам чорт.

— Куди йдеш, чоловіче? — питає.

— Шукаю заробітку, бо дуже бідую з сім'єю.

— Я тобі роботу дам! — каже чорт. — Та спершу нам треба вогонь розпалити, щоб зварити їжу. Іди в ліс і принеси дуба, та побільшого.

Відчув чоловік, що тут щось неладне, та все ж в ліс пішов. Хотів втекти, та подумав, що чорт все одно його знайде.

Став на краю лісу, пробує вирвати дерево — та де там! Воно й не ворухнуло гіллям. Став чоловік кору з дерева обдирати. Обдирав-обдирав, а потім взяв мотузку й почав нею обв'язувати дерева. Прийшов у цей час чорт і питає:

— Що ти робиш?

— Хочу весь ліс тобі на вогонь принести. Не буду ж я тобі по деревинці носити.

Налякався чорт, вирвав сам дерево, взяв на плече й пішов. Почвалав за ним і чоловік.

Наварили їсти, поїли й каже чорт чоловікові:

— А тепер давай з тобою битися. Виломи собі палицю, а я виломлю собі.

Виломив бідняк в кущах жердину, чорт вирвав із землі дерево, розмахує ним у повітрі, наче розгон набирає.

— Я не хочу битися на полі. Хочу битися тільки в хаті! — каже чоловік.

Чорт нічого не міг проти цього сказати. Згодився. Але зайти до хати з деревиною чорт не може — деревина не вміщається. Тим часом бідняк давай періщити його жердиною. Пищить, верещить чорт, просить пощадити. Пошкодував його чоловік, відпустив.

На другий день послав чорт чоловіка по воду. Та дав таке відро, що ледве порожнє доніс до криниці. Думав бідняк, думав, що йому робити, й почав обкопувати криницю. Бачить чорт, що чоловік забарився, й подався його розшукувати. Прийшов і бачить — чоловік обкопує криницю.

— Що це ти робиш? — здивувався чорт.

— Та видиш, що криницю обкопую! Що мені ходити весь час з цим відерцем по воду, коли я можу цілу криницю на місце принести!

Налякався чорт, взяв сам відро, черпнув води й поніс. За ним пішов і чоловік.

Ліг чоловік увечері спати й чує — чорти раду радять. Каже старший чорт, що до нього чоловік найнявся на роботу, що тепер його ніяк не позбутися. Треба його забити.

Домовилися чорти, що опівночі, коли чоловік буде міцно спати, заб'ють його.

Коли чорти й собі полягали, бідняк встав, поклав замість себе поліняку й заховався. Опівночі чорти встали, взяв кожен по дрюку й почали дубасити по поліняці. Били, били, нарешті подумали, що чоловік уже мертвий, кинули дрюки й знову полягали спати. Чоловік відкинув поліняку набік і знову ліг на своє місце.

Вранці чоловік встає, а чорти ні живі, ні мертві, так налякалися. Дивляться, а на чоловікові ні садна, ні синяка.

— Що тобі снилося? — питають чорти чоловіка.

— Снилось, наче мене хтось гладить.

В переполосі питає чорт чоловіка, чи не хоче він уже додому йти.

— Хочу! — відповідає бідняк.

— А що ми тобі винні?

— Ви мені повинні дати мішок грошей. Та такий, який тільки мій ґазда може понести.

Насипали чорти мішок золота, кинув собі старший чорт на плечі й мчить, щоб чим скоріше позбутися чоловіка. Бідняк ледве встигає за чортом.

Став чорт перед хатою бідного й чує лемент дівчорі.

— А то що діється в твоїй хаті? — питає чорт чоловіка.

— То мої діти хочуть шкуру з тебе здерти.

Налякався чорт, кинув мішок і давай втікати.

Приволік бідняк з дівчорою мішок до хати, й нині живуть на ті гроші.